

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita Gasparis Barzaei Belgae E Societate Iesv: B. Xaverii
In India Socij**

Trigault, Nicolas

Coloniae, 1611

XII. Cum Iudæis quid egerit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45183

CAPVT XII.

Cum Iudæis quid egerit.

CUM Iudæis Gasparis conatus plus habuerunt applausus, quam ipse voluisset; fructus, vt in ea perfidia solet, fortasse minus quam optasset: quam ijs nec ille fuit exiguus, nisi fortè si cum reliquo fructu, qui fuit propè incredibilis, comparetur. Fructus vel applausus hinc ferè sumpsit exordium. Primis post aduentum suum mensibus, cum iam fama notus etiam extra Lusitanos esse cœpisset, ea Dominica, qua SS. Trinitatis angustissimum mysterium Ecclesia Catholica veneratur, de sublimi illo mysterio ad populum verba fecit: vbi postquam Catholicam de ea re doctrinam explicasset, ostēdit quàm à veritate longè discesserint, qui hoc mysterium aut ignorarent aut negarent, Gentiles, Saraceni, & Iudæi; & cum singulis proprijs rationibus decertans, potissimum cōtra Iudæos institit, scripturæ testi-

H 7 mo-

monijs vel antiquæ vel nouæ legis
hanc stabiliens veritatem.

Aderant fortè è Iudæis aliqui; vel
ex alio pro concione dicta cogno-
uerunt. mox itaque Gasparem, nec-
dum experti, quantum supra cete-
ros vel doctrina vel sapientia emi-
neret, ausi sunt ad priuatam dispu-
tationem lacessere, vel spe victoriæ,
vel hominis tentandi causa. Duo e-
rant Rabbinij, qui opinione doctri-
næ ceteris præstabant: Ioseph alter,
alter Salomon vocabatur, in Castel-
la natus; vterque in Thalmudicis
cōmentis eruditus: illi ad Gasparem
adeunt, & in his potissimum instite-
runt. Dixerat in his locis Gaspar ve-
stigium inesse SS. Trinitatis: in illo
Heloim, Genes. 1. & iterū verbo, fa-
ciamus, quæ numero multitudinis
efferuntur; rursus in illo: Eritis sicut
Dij; & similiter in tergemina voce,
Sanctus. Hæc illi agitare; Gaspar ita
aptè respondere, vt iam eos quæfisse
pœniteret, ad textus suos recurre-
rent, memoriæ, qua tamen scriptu-
râ vniuersam se tenere gloriaban-
tur.

ur, diffidentes: sed cum nihilò plus præsidij in scriptis, quàm in memoria reperissent, ita discesserunt, vt apertè se victos faterentur:

Eius disputationis, quoniam erat seniorũ populi auctoritate suscepta, ratiõem eos palàm in sua Synagoga reddere oportebat. Itaque sabbatho proximo palàm interrogarunt, concertationis cum Christianorum Doctore quis fuisset euẽtus? mira fuit, & veritate cogente publica confessio veritatis. Rabbi Salomon, vt erat & habebatur eruditior, ita respondit: Se cum multis doctoribus congressum fuisse, nihil vnquam tamen simile hominibus istius Societatis reperisse: quod ille dicebat, vel quia sic arbitrabatur, vel quia victoriam illam & ignominiam suam, non veritati, sed eruditioni acceptam referens, ita conabatur, quoniam aliter non poterat, eleuare. Certè iam aliàs cum B. Xauerio congressus æquè infeliciter, è duobus de ceteris iudicium faciebat. Sed pergit: Ita enim in collo-

collo-

colloquijs sunt subtiles, vt ea res vni diuinæ gratiæ (mira vis veritatis!) attribui possit. Ad hæc qui interrogauerant, intulerunt, quando ita esset, vt ipsi de victoria desperarent, in posterum abstinerent, & Gasparem virum bonum rogarent, eorum vti famæ consuleret, nec intra priuatos acta dictaque parietes euulgaret; atque ita fecerunt. Hæc omnia Gaspar ex amico Iudæo, nos ex ipso Gaspare ad suos scribente accepimus. Gasparem verò in posterum ita omnes coluerunt, vt cum eo frequentes essent, domum suam ad conuiuium & vterque Rabbi inuitarent, spondentes in eo se conuiuium à legis ritibus temperaturos, fercula vtrisque communia fore. In Synagogas etiam suas admittebant, sed mira fraude tot congregabant quæstiones, vt respondendi solum locus esset non etiam proponendi: responsiones porrò omnes miris laudibus extollebant, annuebant, applaudebant, ac denique tantum creuit amor & veneratio, vt
spera-

speraret Gaspar se breui in Synago-
 gis sacras litteras illis lecturum.
 Doctores ad eum frequentes ita-
 bant, non iam molesti interpella-
 tores, sed discipuli; ad eum in suis
 dubijs recurrebant, ac mirabantur
 Patris in scripturis explicandis fa-
 cilitatem, qui de vno versiculo in-
 terrogatus liberaliùs etiam quàm
 rogabatur, totum caput explicaret.
 Erat insuper tanta illius apud eos
 opinio sanctitatis, vt positus geni-
 bus, si cui fortè in vicis occurreret,
 eum passim venerarentur: quoties
 cum Christianis aliquid illis com-
 mercij causâ litis incideret, ad Pa-
 trem recurrebât, cuius sententia v-
 trimque litim dirimebat, etsi grauis
 causa, vt exemplo patebit, videre-
 tur. Filia Iudæi Christianam fidem
 susceperat; eam Parens exhæredare
 impotentiùs id ferens, statuerat:
 Gaspar illum adit, nec multis opus,
 sola præsentia hominem mansue-
 fecit, & subito quidquid filix pro-
 prium erat, restituit. Tam persuase-
 rat multis non vsuras minùs sua
 quàm

*De Gas-
 paris sã-
 ctitate
 quanta
 opinio.*

quàm Christianorum lege prohiberi: atque ita multi, quod in ea gente credi vix potest, ab ijs abstinebāt. Officina Iudæorum in se Gaspar, vbi poterat, cumulatè compensabat. Aegrum fortè ex ijs quendam. cum in platea temerè iacentem reperisset, sustulit in humeros, quem tanta victum caritate ad Christum deinde traduxit. Sed mirum videri poterit ceipiam, quid esset quò minus ad fidem venirent; quàm ita mirarentur: sed non ei, qui gentis & pertinaciã nouit & cæcitatem: eius tamen rei causam, quam ipsi dabant, sequenti capite referemus.

CAPVT XIII.

*Publica Gasparis cum Iudæis
disputatio.*

DIFFICILE fuit clàm semel iamò sæpius etiam propria confessione victis publicū certamen persuadere: sed tamen continua Gasparis prouocatione laceffit, & diutina comparatiōe instructi tandem annuerunt, sperantes si non
vince-